

Viktor Kalabis

04.12.1996

hudebník, skladatel

* 27. února 1923, Červený Kostelec – † 28. září 2006, Praha

Český hudebník skladatel, redaktor a muzikolog se narodil v Červeném Kostelci u Náchoda. Gymnázium navštěvoval v Jindřichově Hradci. Maturoval v Soběslavi v roce 1942. V letech 1942 až 1944 učil na odborné škole, na konci války byl totálně nasazený v továrně na letecké součástky.

Po druhé světové válce začal studovat skladbu na konzervatoři v Praze u Emila Hlobila a souběžně hudební vědu na Filosofické fakultě Univerzity Karlovy. Po komunistickém puči v roce 1948 mu nebylo umožněno absolvovat připravenou práci o Igoru Stravinském a Bélovi Bartókovi. Titul PhDr. získal až v rehabilitačním řízení roku 1992.

Ve studiu hudební vědy pokračoval u Jaroslava Řídkého na Pražské akademii múzických umění, kde absolvoval v roce 1952. Poté pracoval dvacet let v Československém rozhlasu jako režisér a redaktor hudebního vysílání pro děti. Spolu s Helenou Karáskovou stál při zrodu mezinárodní rozhlasové soutěže mladých hudebníků Concertino Praga.

S manželkou cembalistkou Zuzanou Růžickovou žil v Jindřichově Hradci, kde také vznikl projekt Jihočeský festival Concertino Praga.

Od roku 1972 se věnoval pouze skladatelské tvorbě. Jeho hudební dílo je poměrně rozsáhlé, obsahuje asi 70 různých opusů. Napsal jak skladby instrumentální, tak koncerty. Zvláštní pozornost zasluhuje zejména Tristium pro violu a smyčcový orchestr z roku 1981 a 2. koncert pro klavír a dechové nástroje (1985). K lidským problémům a filosofickým námětům se obracel především ve svých symfoniích, kterých složil pět.

Tvůrčí osobnost Viktora Kalabise byla opřena o dokonalou znalost hudebního vývoje, o znalost všech významných děl v hudební historii, tak, jak to bylo pravidlem u všech velkých tvůrčích osobností v minulosti. Byl to dokonalý profesionál, který dobře znal skladatelské řemeslo. Toho pak užíval jako samozřejmý předpoklad pro ztvárnění svých hudebních myšlenek. Byl vzorem pro část své generace. Přátelský kroužek, kterému se říkalo Hindemithbahnhof (podle Paula Hindemitha) se scházel především v restauraci Domu železničářů na náměstí Míru. Byl místem, kde si mladí umělci tříbili své názory. Členy tohoto volného sdružení byli Jindřich Feld, Josef Matěj, František Kovaříček a mnoho dalších, kteří sem příležitostně docházeli (např. Zdeněk Šesták). Uznávali plně Kalabisovo skladatelské umění. Jeho hodnotová laťka byla nastavena co nejvýše a vyžadoval ji samozřejmě i od druhých.

Od roku 1993 do roku 2003 působil jako předseda správní rady Nadace Bohuslava Martinů.

O životě a díle Viktora Kalabise napsal knihu jeho přítel, známý hudební publicista Jiří Pilka. Kalabis je pohřben na Vinohradském hřbitově v Praze.